

กรณีตัวอย่างที่ 1 เทศกาลกินเจหาดใหญ่เตรียมศึก! พบอาหารเจอาเซียน 10 ประเทศ

ศูนย์ข่าวหาดใหญ่ - ผู้ว่าฯ นำแกลงข่าวจัดงานเทศกาลกินเจหาดใหญ่ 2556 “กินเจ ถูกปาก ถูกใจ ถูกอนามัย ไร้แอลกอฮอล์” เชิญอาหารเจอาเซียน 10 ประเทศเพื่อเป็นจุดดึงดูดประชาชน และนักท่องเที่ยวให้มาร่วมบุญที่หาดใหญ่

วันนี้ (26 ก.ย.) เมื่อเวลา 18.00 น. ที่บริเวณ ถ.เสน่หานุสรณ์ หน้าโรงแรมลี การ์เดนส์ พลาซ่า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา นายกฤษฎา บุญราช ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา พร้อมด้วย นายนิพนธ์ บุญญามณี นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสงขลา นายพลฤกษ์ พัฒโน รองนายกเทศมนตรีนครหาดใหญ่ นายภานุ วรมิตร ผู้อำนวยการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานหาดใหญ่ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันแกลงข่าวการจัดงานเทศกาลกินเจหาดใหญ่ 2556 ภายใต้สโลแกน “กินเจ ถูกปาก ถูกใจ ถูกอนามัย ไร้แอลกอฮอล์” ซึ่งจะมีขึ้นในระหว่างวันที่ 4-13 ต.ค. 56 ณ สวนหย่อมศุภสารรังสรรค์ หน้ามูลนิธิมิตรภาพสามัคคีห่งเซียเซียงตั้งหาดใหญ่

โดยพิธีเปิดงานกินเจหาดใหญ่ 2556 อย่างเป็นทางการจะจัดขึ้นในวันที่ 5 ต.ค.56 เวลา 16.00 น. บริเวณสวนหย่อมศุภสารรังสรรค์ ซึ่งจะมีทั้งพิธีสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ และรับพรจากคณะสงฆ์ การสร้างกุศลเพื่อความ สุข และความมั่งมีด้วยการทำบุญ รวมทั้งขบวนแห่ผ้าทรงเปิดงาน ขณะที่บรรดาผู้ประกอบการ และภาคส่วนต่างๆ ในพื้นที่ได้มีการออกร้านขายอาหารเจนานาชาติรวม 108 ร้าน และที่พิเศษกว่าปีก่อนๆ คือ จะมีการออกร้านขายอาหารเจจาก 10 ประเทศในอาเซียนด้วย โดยทุกร้านจะมีการควบคุมเรื่องคุณภาพ ความสะอาด และราคาอย่างเคร่งครัด โดยกองการสาธารณสุข เทศบาลนครหาดใหญ่

สำหรับกิจกรรมอื่นๆ ที่น่าสนใจ ประกอบด้วย การโชว์มังกรทองพ่นน้ำ และสิงโตเล่นจานดอกเหมย จากจังหวัดนครสวรรค์ การสาธิตการปรุงอาหารสูตรพิเศษเมนู 9 มงคล จากเหล่าดาราคндัง การสาธิตการปรุงอาหารเจสูตรอาเซียน การประกวดหุ่นน้อยเจียะฉ่าย ด้านศาลเจ้าต่างๆ ที่ตั้งอยู่รายรอบเมืองหาดใหญ่ก็จะนำสิ่งศักดิ์สิทธิ์ประจำศาล รวมทั้งขบวนผ้าทรงมาให้ประชาชนได้ชมและร่วมสักการบูชาอีกด้วย ทั้งนี้ มีการตั้งเป้าเอาไว้ว่าจะมีประชาชน และนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทย และต่างชาติเดินทางมาร่วมงานเทศกาลกินเจที่ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา ตลอดงานไม่น้อยกว่า 100,000 คน

ที่มา : <http://www2.manager.co.th/QOL/ViewNews.aspx?NewsID=9560000121720>

กรณีตัวอย่างที่ 2 วัฒนธรรมข้าว ภูมิเกษตรในประชาคมอาเซียน

ในประชาคมอาเซียนนั้น การเกษตรกรรมถือว่าเป็นอาชีพหลักอยู่ในภูมิภาคนี้ ดังนั้นวัฒนธรรมร่วมในเรื่องข้าวจึงมีความเหมือนในวิธีการและมีความต่างในมิติทางวัฒนธรรม สำนักงานวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร ได้จัดสัมมนาวิชาการเรื่องข้าว วิถีวัฒนธรรมอาเซียนอาทิศยนี้ ขอตามหาภูมิเกษตรจากวัฒนธรรมข้าวที่กำลังจะมีบทบาทสำคัญในประเทศอาเซียน กล่าวคือ การพบแหล่งโบราณคดีที่เป็นภาพเขียนก่อนประวัติศาสตร์เมื่อก่อน 2,000-3,000 ปี นั้นได้แสดงให้เห็นว่าได้มีพิธีกรรมเกี่ยวกับการเกษตรอยู่หลายแห่ง นอกจากนี้ยังพบเมล็ดข้าวติดอยู่กับเครื่องมือเครื่องใช้ก่อนประวัติศาสตร์ด้วย จึงสรุปได้ว่ามนุษย์นั้นได้เปลี่ยนวิธีการบริโภคจากหัวเผือกหัวมันมาปลูกข้าวนั้นเป็นเวลาช้านานหลายยุคหลายสมัยแล้ว ในสมัยพ่อขุนรามคำแหงมหาราช แห่งอาณาจักรสุโขทัยนั้นพบหลักฐานที่แสดงความอุดมสมบูรณ์ของประเทศ ซึ่งมีความปรากฏในศิลาจารึกว่า "ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว" และมีพระราชพิธี โบราณมาตั้งแต่สมัยสุโขทัย คือพระราชพิธีจรดพระนังคัล แรกนาขวัญ โดยสร้างความเชื่อในการสร้างขวัญกำลังใจและเสริมมงคลแก่เกษตรกรชาวนาของประเทศ

ครั้นเมื่อมีการจัดการปกครองแบบจตุสดมภ์ นั้น ได้ตั้งเวียง วัง คลัง นา มารับผิดชอบ ส่วนพระราชพิธีที่เกี่ยวกับการทำนาก็ถือปฏิบัติมาจนถึงปัจจุบันนี้ ได้แก่ พระราชพิธีพืชมงคล และพระราชพิธี จรดพระนังคัล-แรกนาขวัญ เดิมเป็นพิธีทางพราหมณ์ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งการพระราชพิธีพืชมงคลขึ้นอีกพิธีหนึ่งเป็นพิธีทางพุทธ และทำล่วงหน้าก่อนพิธีแรกนาขวัญ 1 วัน เพื่อให้เป็นสิริมงคลแก่เกษตรกร

ประเพณีอันเนื่องมาจากชาวนานั้นเป็นวิถีชีวิต ที่สอดคล้องกับธรรมชาติ โดยอาศัยธรรมชาติ และความเชื่อในเรื่องดิน ฟ้า และอำนาจเหนือมนุษย์ นับถือในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ตลอดจนความเชื่อเรื่องวิญญาณหรือผีช่วยปกป้องคุ้มครองให้ผู้คนที่ได้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข เมื่อได้นับถือพุทธศาสนา วิถีที่เป็นวัฒนธรรมข้าวได้นำความเชื่อต่อสิ่งทั้งสอง มาสร้างแบบแผนปฏิบัติจนเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตและใช้ยึดเหนี่ยวจิตใจสืบมา พูดได้ว่าพิธีกรรมที่เกิดขึ้นเกือบทั้งหมดในสังคมไทยนั้นเป็นพิธีกรรมที่มีความสำคัญต่อชีวิตของคนไทยที่ส่วนใหญ่มีอาชีพชาวไร่ชาวนา โดยเฉพาะ การเพาะปลูก ที่มีความเชื่อและนับถือต่างๆ ดังปรากฏ ในการบวงสรวง เช่น ไห้ว และถือเคล็ดความเชื่อต่าง ๆ

วัฒนธรรมข้าว จึงเป็นพิธีกรรมที่เกี่ยวกับข้าวอยู่มากมายเป็นพิธีที่สร้างขึ้นตามฤดูกาลโดยสัมพันธ์กับการเพาะปลูก ปัญหาใหญ่ของการทำนาคือปัญหาเรื่องน้ำฝน ด้วยการทำนาในอดีตนั้นเป็นน่าน้ำฝน จำเป็นต้องพึ่งพิงกับธรรมชาติดินฟ้าอากาศ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอนและมนุษย์ไม่สามารถจะควบคุมได้ ดังนั้นการอาศัยอำนาจลี้ลับไสยศาสตร์เรียกผีสงเทวดา ให้มาช่วยปัดเป่าจัดภัยอันตรายต่างๆ และวิธีการที่ทำกัน ก็คือ พยายามเอาอกเอาใจด้วยการเลี้ยงดูเอาใจ โดยเช่นไหว้ภูตผีหรืออำนาจลี้ลับเหนือธรรมชาติต่าง ๆ ก็เพื่อความสมบูรณ์และมีผลผลิตตามฤดูกาล ในพิธีกรรมที่เกี่ยวกับข้าวนั้นจะมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหาของชาวบ้าน เป็นภูมิปัญญาของชาวบ้านในการเผชิญกับปัญหาเรื่องปากท้อง เรื่องความอยู่รอดของชาวบ้านนั่นเอง พิธีกรรมดั้งเดิมของสังคมไทยก่อนการรับพุทธศาสนาหรือศาสนาฮินดูเข้ามานั้น ก็คงเป็นเรื่องของความพยายามจะติดต่อกับอำนาจเหนือธรรมชาติหรือว่าผีนั่นเอง โดยเชื่อว่าผีมีอิทธิพลเหนือผลผลิตและต่อสภาพแวดล้อม ซึ่งอาจจะเรียกว่าใช้วิธีการทางไสยศาสตร์

ประชาชนชาวไทยนั้นมีประเพณีและพิธีกรรมหลักคล้ายคลึงกันทุกภาค แต่มีลักษณะและวิธีการแตกต่างกันไปบ้างในแต่ละภาคโดยมี จุดเด่นที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น ซึ่งมีวัฒนธรรมการเกษตรจากขั้นตอนการทำนา ระบบเหมืองฝาย การใช้ควายทำนา เครื่องมือเครื่องใช้ พันธุ์ข้าว อาหาร การกิน

ศิลปะการแสดง และการ ละเล่นของชุมชนในท้องถิ่นแต่ละภาคจนเป็นวัฒนธรรมร่วมเช่นเดียวกับชาติในประชาคมอาเซียน วันนี้ ความเจริญและวิถีชีวิตได้เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมข้าวให้เห็นชัดเจนขึ้น จากการปลูกข้าวไว้กินและมีวิธีกินข้าวด้วยมือมาแต่เดิมนั้นได้กลายเป็นการปลูกข้าวไว้ขายและกินข้าวแบบบุฟเฟต์ จนทำให้ภูมิสังคมจากวัฒนธรรมข้าวนี้กำลังหมดสิ้นไปทุกวัน

ที่มา <https://www.thaihof.org/main/article/detail/3338>

กรณีตัวอย่างที่ 3 ประเพณีลอยกระทงในกลุ่มอาเซียน

ไม่เพียงแต่ประเทศไทยที่มีประเพณีวันลอยกระทงนะคะ ประเทศเพื่อนบ้านของเราในกลุ่มอาเซียนก็มีประเพณีลอยกระทงด้วยเช่นกัน รวมถึงเพลงวันลอยกระทงด้วย

ประเทศเมียนมาร์ มีตำนานเหมือนกันว่า สมัยพระเจ้าอโศกมหาราชทรงมีพระประสงค์จะสร้างเจดีย์ให้ครบ 84,000 องค์ แต่ถูกพระยามารคอยขัดขวาง จึงไปขอให้พระอุคุตช่วยเหลือ พระอุคุตจึงไปขอร้องพญานาคให้ช่วย พญานาครับปากและปราบพระยามารจนสำเร็จ แต่นั้นมาเมื่อถึงวันเพ็ญเดือน 12 คนทั้งหลายจะทำพิธีลอยกระทงเพื่อบูชาคุณพญานาค ส่วนประเทศลาว มีความเลื่อมใสในพระแม่คงคาที่มีผ่านแม่น้ำโขงตัวแทนความสัมพันธ์ของสายน้ำ ที่หล่อเลี้ยงผู้คนในประเทศมาช้านาน งานบุญออกพรรษา ของลาวหรือ "งานไหลเรือไฟ" (ลอยกระทงลาว) จัดขึ้นในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 11 ของทุกปี จะมีกิจกรรมประกอบด้วยประเพณีการแข่งขันเรือที่ริมแม่น้ำโขงเป็นการบูชาแม่น้ำ ด้วยการลอยประทีปและไหลเรือไฟ

ประเทศกัมพูชา มีการลอยกระทง 2 ครั้ง คือลอยกระทงของหลวงกลางเดือน 11 ส่วนราษฎรทำกระทงเล็กและบรรจุอาหารไปด้วย ส่วนกลางเดือน 12 จะมีกระทงของหลวงเป็นกระทงใหญ่ ราษฎรจะไม่ได้ทำและกระทงนี้จะมีอาหารบรรจุลงไปด้วย โดยมีคติว่าเพื่อส่งส่วนบุญไปให้เปรต เทศกาลน้ำจะมีการเฉลิมฉลองด้วยการแข่งเรือยาว การแสดงฟูดอกไม้ไฟ จัดขึ้นทุกปีตั้งแต่วันขึ้น 14 ค่ำ 15 ค่ำ จนถึงแรม 1 ค่ำ เดือนพฤศจิกายน

ประเทศอินเดีย เป็นเรื่องที่มาแต่ดึกดำบรรพ์จนไม่ทราบสาเหตุ จึงเป็นเพียงการปฏิบัติสืบทอดกันมาเป็นประเพณี เป็นการบูชาพระเป็นเจ้าหรือเทวดาที่ตนนับถือเท่านั้น สิ่งของที่บรรจุในกระทงจึงมีแต่ประทีปและดอกไม้บูชามากกว่าอย่างอื่น การลอยไม่มีกำหนดเป็นฤดูกาล ยิ่งไปกว่านั้นหากอยู่ในที่ดอนจะนำกระทงไปวางบนดินเฉย ๆ ก็มี

ประเทศจีน การลอยกระทงในเขตเจียงหนาน กระทงที่ลอยไปตามน้ำหมายความว่าให้โรคภัยไข้เจ็บหายลอยไปกับน้ำ ส่วนในเขตติดชายฝั่งทะเล การลอยกระทงหมายความว่าขอพรให้เทพเจ้าแห่งทะเลช่วยปกป้องคุ้มครองให้มีแต่ ความสันติสุข

นอกจากนี้ ไม่ว่าจะประเทศเวียดนาม ประเทศเกาหลี หรือประเทศญี่ปุ่น มีพิธีกรรมในการขอขมาและลอยทุกข์ลงในน้ำเช่นกัน โดยสันนิษฐานกันว่าต้นแบบของความเชื่อนี้มาจากศาสนาพุทธแบบมหายานที่แพร่หลายไปจากประเทศจีน

ที่มา <http://share.psu.ac.th/blog/res9/39608>

กรณีตัวอย่างที่ 4 ศาสนาพุทธในอาเซียน ประวัติศาสตร์ที่ต้องเรียนรู้

ประเทศอาเซียนที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว 2,000 ปี และยังมีการสืบทอดเจตนารมณ์มาจากบรรพบุรุษ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย และสิงคโปร์ พุทธที่ 17 สิงหาคม 2559 เวลา 12.00 น.

การเรียน “ประวัติศาสตร์” อาจเป็นเรื่องที่น่าเบื่อ แต่ถ้าเราไม่ทำความเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์” ของตนเอง วันหนึ่งอาจจะ “สูญเสียสิทธิ” ทาง “ประวัติศาสตร์” ของตนไปโดยไม่รู้ตัวด้วยซ้ำ!!

นั่นคือ กลุ่มชาติพันธุ์ที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศนั้นๆ จะต้องเรียนรู้และทำความเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์” ของตนให้ชัดเจน เพื่อสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพบุรุษและคนในชาติบ้านเมืองให้มีความมั่นคงยั่งยืน กอปรกับความเป็นวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อของคนในประเทศนั้น

“ประวัติศาสตร์ของศาสนาพุทธ” ในอาเซียนก็เช่นกัน หากมีคนถามว่า คนไทย เคยทราบหรือไม่ว่า “ศาสนาพุทธ” ในแถบนี้มีความเป็นมาอย่างไร โดยเราจะมาเรียนรู้และทำความเข้าใจกัน เพื่อให้จับใจความได้ในระยะเวลาอันจำกัดนี้...

สิ่งแรกต้องทำความเข้าใจในประเทศอาเซียน มีทั้งหมด 10 ประเทศ ได้แก่ บรูไน เมียนมาร์ ลาว เวียดนาม กัมพูชา สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย และไทย ซึ่ง “ศาสนาพุทธ” ได้ตั้งมั่นลงในทุกประเทศทั่วอาเซียน ราว พ.ศ. 236 หลังพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 236 ปี ในสมัยพระเจ้าอโศกมหาราช ได้ส่งพระเถระชาวอินเดีย 2 รูป คือ “พระโสณะ” และ “พระอุตตระ” มาเผยแผ่ศาสนาพุทธในแถบนี้

เนื่องจากได้พบโบราณวัตถุที่สำคัญ เช่น พระปฐมเจดีย์ และรูปธรรมจักรกวางหมอบเป็นหลักฐานสำคัญ ทั้งสองท่านจึงเปรียบเสมือนผู้นำ “ศาสนาพุทธ” เข้ามาในประเทศไทยและประเทศอาเซียน จึงนับได้ว่า “ศาสนาพุทธ” ได้ตั้งถิ่นฐานมั่นคงและเป็นความเชื่อของคนอาเซียนมาถึง 2,323 ปีมาแล้ว

เรื่องราวของ “ศาสนาพุทธ” เริ่มชัดเจนมากขึ้นในสมัยทวารวดี เมื่อมีคนท้องถิ่นเริ่มนับถือและเชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธองค์ โบราณสถานโบราณวัตถุที่เป็นศาสนสถานได้ถูกสร้างขึ้นให้เห็นเด่นเป็นสง่า ประจักษ์แก่สายตาชาวโลกในแถบอาเซียนเมื่อสองพันปีที่ผ่านมามาจนถึงปัจจุบัน ทั้งนี้อาเซียนยังได้รับอิทธิพล “ศาสนาพุทธ” จากสองอารยธรรมที่ยิ่งใหญ่ คือ จีนและอินเดีย ในดินแดนแถบนี้จึงประกอบไปด้วย “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาทและนิกายมหายาน

ประเทศอาเซียน ที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว 2,000 ปี และยังมีการสืบทอดเจตนารมณ์มาจากบรรพบุรุษ ประกอบด้วย กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ เวียดนาม ไทย และสิงคโปร์

ส่วนประเทศที่นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาตั้งแต่อดีตเมื่อราว 2,000 ปีเช่นกัน แต่ปัจจุบันมีน้อยมาก ประกอบด้วย บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ทั้งที่ประเทศเหล่านี้ได้รับอิทธิพลทาง “ศาสนาพุทธ” นิกายมหายาน จากอาณาจักรศรีวิชัย ในช่วงพุทธศตวรรษที่ 12 ซึ่งเป็นอาณาจักรของชาติพันธุ์มลายู และประชาชนชาวมลายูได้นับถือ “ศาสนาพุทธ” มาโดยตลอด

ในขณะนั้น (ตอนใต้ของไทย มาเลเซีย บรูไน สิงคโปร์ และอินโดนีเซีย) พบหลักฐานทางโบราณวัตถุที่สำคัญจำนวนมาก ได้แก่ พระพิมพ์ดินดิบและรูปพระโพธิสัตว์ และมีพุทธสถานที่สำคัญหลายแห่งที่แสดงให้เห็นความรุ่งเรืองของ “ศาสนาพุทธ” ในประเทศอินโดนีเซีย ได้แก่ “บุโรพุทโธ” หรือ “โบโรบูดูร์” ซึ่งตั้งอยู่ที่

ราบเกฑู (kedu) ในภาคกลางของชวา และ “พระวิหารเมนดุต” (Mendut) เป็นต้น ต่อมาประมาณ พ.ศ. 2012 ตรงกับอาณาจักรศรีอยุธยา สมัยราชวงศ์สุพรรณภูมิ ศาสนาพุทธในอาณาจักรศรีวิชัย ตกอยู่ในภาวะเสื่อมถอยลง

เราน่าจะพอเรียนรู้และเข้าใจใน “ประวัติศาสตร์ศาสนาพุทธในอาเซียนผ่านทางโบราณคดี” กันพอสมควรแล้ว อาจจะทำให้ คนไทย ได้รับรู้และรู้สึกถึงคุณค่าของ “พระพุทธศาสนา” อันมีพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่งที่อาศัย จึงสามารถกล่าวได้ว่า “ศาสนาพุทธ” ได้หยั่งรากลึกลงในแผ่นดินอาเซียนทุกประเทศ

แม้ในอดีตจะแบ่งแยกอาณาจักรปกครองตามแคว้นต่าง ๆ ก็ตาม แต่ละอาณาจักรก็ปกครองด้วยทศพิธราชธรรมมาโดยตลอดนับพันปี แม้ว่าจะผ่านเหตุการณ์ทั้งดีและร้ายมาในอดีตจนถึงปัจจุบัน “ศาสนาพุทธ” ก็ยังคงมีประชาชนนับถือและให้ความศรัทธาเป็นที่พึ่งอาศัยของคนจำนวนมาก โดยเฉพาะในประเทศที่เป็นผืนแผ่นดินใหญ่ คือ ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม

“ศาสนาพุทธ” ใน ประเทศไทย ก็เช่นกัน ยังมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมไทยในทุกด้าน และประชาชนคนไทยทั่วทุกภาคของประเทศ ทั้งนี้พระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ของไทยได้ทำนุบำรุง “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาทให้เจริญรุ่งเรืองประดิษฐานมั่นคงสืบมาจนถึงปัจจุบัน เนื่องด้วยประชาชนส่วนใหญ่นับถือ “ศาสนาพุทธ” นิกายเถรวาท และเป็นศาสนาประจำชาติโดยพฤตินัย ซึ่งมีความสอดคล้องรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2559 มาตรา 67 ว่า... “รัฐพึงอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ในการอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาอันเป็นศาสนาที่ประชาชนชาวไทย ส่วนใหญ่นับถือมาช้านาน รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย”

อย่าปล่อยให้การปกป้อง “พุทธศาสนา” เป็นหน้าที่พระท่านอย่างเดียว ชาวพุทธทุกคนต้องร่วมด้วยช่วยกันเพราะวันนี้ “ภัยที่แท้จริง” หลายคนอาจไม่รู้ แต่คน “วงใน” รู้ อย่าปล่อยให้ “ศาสนาพุทธ” ในไทย กลายเป็นแค่ “ประวัติศาสตร์หน้าหนึ่ง” เหมือนอินเดียเลย...

ที่มา <https://www.dailynews.co.th/article/516274>

กรณีตัวอย่างที่ 5 เรียนรู้มุสลิมในอาเซียนผ่านภาษา และ ศาสนา

กว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนประชากรทั้งหมดในประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ใช้ภาษาภาษาอินโดนีเซียและภาษาชามลายู (Bahasa Indonesia and Bahasa Melayu) ในชีวิตประจำวัน และนับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก โดยเฉพาะในประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย และบรูไน ส่วนประเทศสิงคโปร์และไทยก็มีประชากรส่วนหนึ่งเข้าข่ายลักษณะดังกล่าวด้วยจึงอาจกล่าวได้ว่าครึ่งหนึ่งของประชาคมอาเซียนมีลักษณะสังคมที่อยู่ในโลกมุสลิม ดังนั้น การพยายามทำความเข้าใจโลกมุสลิมทั้งในระดับที่เป็นสมาชิกอาเซียนด้วยกัน และในระดับโลกถือว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อกล่าวถึงการใช้ภาษาภาษาชามลายูและการนับถือศาสนาอิสลามในประเทศไทยนั้นพื้นที่ภาคใต้ โดยเฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ถือเป็นพื้นที่ที่ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามเป็นหลัก จากตัวเลขประชากรทั้งหมดของประเทศไทยกว่า 64.8 ล้านคน เมื่อปี พ.ศ. 2556 (ข้อมูลจากกรมการปกครอง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2556) จำแนกเป็นประชากรในสามจังหวัดภาคใต้ประมาณ 1.9 ล้านคน คิดเป็นเพียงร้อยละ 2.93 ของประชากรทั้งประเทศ หากดูจากตัวเลขจะพบว่าเป็นตัวเลขที่น้อยมากเมื่อเทียบกับจำนวนประชากรทั้งประเทศ แต่เมื่อพิจารณาในบริบทที่ประเทศไทยจะต้องเข้าร่วมเป็นสมาชิกประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 นั้น ประชากรเหล่านี้ถือเป็นประชากรที่มีข้อได้เปรียบ เนื่องจากมีวิถี

ชีวิตและบริบทที่ใกล้เคียงกับประชากรอาเซียนส่วนใหญ่ ทั้งการนับถือศาสนาการใช้ภาษา และวิถีการดำรงชีวิตคำถามคือประเทศไทยจะใช้ข้อได้เปรียบดังกล่าวให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร ทั้งนี้ทั้งนั้นก่อนที่ประเทศไทยจะใช้ประโยชน์จากข้อได้เปรียบดังกล่าวนี้ทำให้เกิดคำถามที่สำคัญคือ แล้วประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับประชากรในพื้นที่สามจังหวัดภาคใต้ รวมทั้งโลกมุสลิมในประเด็นต่างๆ มากน้อยเพียงใด

ภาษาที่ประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้ในชีวิตประจำวัน คือ ภาษามลายูถิ่น หรือที่คนส่วนใหญ่มักจะเรียกกันติดปากว่า ภาษายาวี เป็นภาษาย่อยหนึ่งของภาษาบาฮาซามลายู หรือ มลายูกกลาง (Bahasa Melayu) มีลักษณะคล้ายคลึงกับภาษามลายูที่ใช้พูดในรัฐกลันตัน ค่อนซำงมาก แต่หากเป็นภาษามลายูที่พูดในพื้นที่อื่นๆ ของประเทศมาเลเซียนั้นจะไม่เหมือนเสียทีเดียว อาจจะมีการแตกต่างกันทั้งในเรื่องการออกเสียง คำศัพท์ และโครงสร้างของประโยค ในขณะที่ภาษามลายูถิ่นไม่มีระบบตัวเขียนอย่างเป็นทางการ แต่ภาษามลายูกกลางมีระบบตัวเขียนโดยใช้ตัวอักษรภาษาอังกฤษ หรือที่เรียกว่า อักษรรูมี (อักษรรูมีเป็นอักษรโรมันหรือตัวอักษรภาษาอังกฤษและเป็นอักษรที่ใช้เขียนภาษามลายูกกลางที่ใช้ในมาเลเซียในปัจจุบัน) แต่อย่างไรก็ดี ประชากรในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้กับประชากรของประเทศมาเลเซียสามารถสื่อสารกันพอเข้าใจได้ในระดับหนึ่ง

ดังนั้นหากจะอาศัยข้อได้เปรียบในเรื่องที่ประชากรในสามจังหวัดภาคใต้มีพื้นฐานภาษามลายูถิ่นเป็นทุนเดิมอยู่แล้ว และบรรจุหลักสูตรการเรียนการสอนภาษามลายูกกลางเข้าไปในสถานศึกษาทุกระดับในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ก็จะทำให้ประเทศไทยมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษามลายูกกลาง ซึ่งอาจจะกลายเป็นภาษาที่สำคัญเมื่อเปิดเป็นประชาคมอาเซียน หรือแม้กระทั่งหากมีการพัฒนาพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เป็นพื้นที่เศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับประเทศมุสลิมอื่นๆ ในอาเซียน ประชากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้จะกลายเป็นบุคลากรที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก ซึ่งการพัฒนาดังกล่าวถือเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรให้ดีขึ้น และอาจจะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ที่เป็นปัญหายืดเยื้อยาวนาน อย่างยั่งยืนได้

นอกเหนือจากการใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเชื่อมโลกมุสลิมในระดับประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าด้วยกันแล้ว ประเด็นหนึ่งที่เราจะละเลยไม่ได้เมื่อพูดถึงโลกมุสลิม คือ ศาสนาอิสลามการทำความเข้าใจและเข้าใจศาสนาอิสลามในเบื้องต้นนั้นมีคำที่เกี่ยวข้องหลายคำ แต่หากจะกล่าวถึงคำสำคัญพื้นฐานก็คงจะหนีไม่พ้นคำต่างๆ ดังนี้ อิสลาม มุสลิม และฮาลาล คำเหล่านี้ถือเป็นคำพื้นฐานที่คนนับถือศาสนาอิสลามต้องรู้จักเป็นอย่างดี แต่สำหรับคนที่ไม่ได้นับถือศาสนาอิสลามอาจจะพอเคยได้ยินแต่ไม่รู้ว่าจะหมายถึงอะไร หรือที่แย่ไปกว่านั้นคืออาจจะบอกว่าไม่เคยได้ยินคำเหล่านี้เลย

อิสลาม เป็นคำภาษาอาหรับ แปลว่า การยอมจำนน การปฏิบัติตาม และการนอบน้อม เมื่อนำคำว่าอิสลาม มาเป็นชื่อของศาสนาจึงมีความหมายว่า เป็นศาสนาแห่งการยอมนอบน้อม จำนนต่อพระเจ้าคืออัลลอฮ์

ศาสนกิจที่สำคัญของศาสนาอิสลาม มีด้วยกัน 5 ประการ คือ (1) การปฏิญาณตน ผู้ที่เป็นมุสลิมจะต้องยืนยันด้วยวาจาว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลเลาะห์ และท่านศาสดามุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของพระองค์” (2) การละหมาด เป็นการเคารพกราบไหว้ต่อพระเจ้าด้วยอิริยาบถต่าง ๆ วันละ 5 เวลา คือ ก่อนฟ้าสว่าง บ่าย เย็น หัวค่ำ และกลางคืน (3) การถือศีลอด เป็นการละเว้นจากการกิน การดื่ม การเสพ การร่วมเพศ การนินทา ตลอดจนการประพฤติน่าพิศบาปทุกอย่าง จะกระทำในเดือนรอมฎอนเป็นเวลา 1 เดือน ทั้งนี้เพื่อเป็นการชำระจิตใจให้บริสุทธิ์ ฝึกความอดทนต่อการย่ำยวนของกิเลส (4) การจ่ายซะกาต หมายถึง การบริจาคทานให้แก่คนที่เหมาะสมตามศาสนบัญญัติ และ (5) การประกอบพิธีฮัจญ์ หมายถึง การไปประกอบศาสนกิจ ณ

เมืองเมกกะ ประเทศซาอุดีอาระเบีย โดยผู้ที่จะไปประกอบพิธีฮัจญ์จะต้องอยู่ในสภาพที่พร้อม กล่าวคือ บรรลุ
นิติภาวะ มีสุขภาพดี มีทุนทรัพย์เพียงพอ และมีความรู้ความเข้าใจในการทำฮัจญ์

มุสลิมเป็นคำภาษาอาหรับเช่นกัน หมายถึง ผู้ที่นอบน้อมยอมจำนนต่อข้อบัญญัติของอัลลอฮ์นั่นก็
หมายถึงผู้ที่ยอมรับนับถือศาสนาอิสลาม

ฮาลาล หมายถึง สิ่งที่ศาสนาอิสลามอนุมัติให้สามารถปฏิบัติได้ ที่เราอาจจะเคยเห็นหรือเคยได้ยิน เช่น
อาหารฮาลาล ซึ่งหมายถึงอาหารที่มุสลิมสามารถรับประทานได้เนื่องจากมีกรรมวิธีในการปรุงที่ถูกต้องตาม
หลักศาสนาอิสลาม เป็นต้น ฮาลาล ตรงข้ามกับคำว่า ฮาaram ซึ่งหมายถึง สิ่งที่ศาสนาอิสลามไม่อนุมัติให้ปฏิบัติ
หรือเกี่ยวข้องในทางใดทางหนึ่งทั้งสิ้น

ดังนั้นการพยายามที่จะทำความเข้าใจโลกมุสลิมทั้งในระดับประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียนด้วยกัน
อันได้แก่ ประเทศมาเลเซีย อินโดนีเซีย บรูไน สิงคโปร์ เพื่อประโยชน์ในการอยู่ร่วมกันหลังจากเปิดประชาคม
อาเซียนทั้งในบทบาทพันธมิตร คู่ค้าและคู่แข่งทางด้านเศรษฐกิจ และปัญหาที่เกี่ยวข้องกับโลกมุสลิมในระดับ
โลกที่กำลังเป็นปัญหาอยู่ตอนนี้คือ การเคลื่อนไหวของรัฐอิสลาม โดยกลุ่ม IS หรือ The Islamic State ซึ่งทวี
ความรุนแรงขึ้นเรื่อยๆ และอาจกลายเป็นปัญหาที่สำคัญหนึ่งของโลกด้วยนั้น สกว. ในฐานะหน่วยวิจัยของ
ประเทศจะมีบทบาทอย่างไรในการสร้างองค์ความรู้เพื่อตอบสนองสังคมไทยให้มีความรู้เท่าทันต่อสถานการณ์
ต่างๆ ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้อย่างทันที่

ที่มา <http://www.bangk>